

тема:

Відбулася 52-га
Європейська
конференція
Президентів
юридичних
організацій
за участю
керівництва
НААУ

с. 3

Дайджест
діяльності
комітетів
та секцій НААУ
за січень —
лютий 2024 року

с. 13

Огляд
ключових
рішень РАУ
15 – 16 грудня
2023 року

с. 41

Історія
адвокатури:
Адвокатура
Запоріжжя:
історія
та сучасність

с. 81

ЗАСТОСУВАННЯ МЕДІАЦІЇ В АДВОКАТСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Марина Смолярова, доцент кафедри конституційного, адміністративного та трудового права Національного університету «Запорізька політехніка», к. ю. н., доцент

Під час роботи круглого столу «Адвокатура Запоріжжя: історія та сучасність» було презентовано і низку доповідей щодо сучасних проблем, однією з яких є впровадження медіації в адвокатській діяльності.

Широкомасштабне російське вторгнення ускладнило вирішення будь-яких спорів в Україні, і сфера вирішення трудових спорів винятком не стала. Судова система України зіткнулася з низкою безпрецедентних викликів. Станом на 10 січня 2024 року вісімдесят судів не функціонують через тимчасову окупацію чи близькість до лінії фронту. Крім того, внаслідок активних бойових дій різних пошкоджень, за даними Державної судової адміністрації України, зазнали 113 судових установ. Загострилася й проблема кадрової нестачі суддівського корпусу. Як наслідок, суди перевантажені справами, строки їх розгляду здебільшого перевищують розумні й бажані очікування. Попри кадрові обмеження, нестачу фінансових ресурсів та непрості безпекові умови роботи, суди намагаються підтримувати високі стандарти правосуддя. Але категорія трудових спорів ніколи легкою не була. Ці справи можуть розглядатися довго. Для ефективного вирішення трудового спору можна застосувати медіацію як альтернативний процес врегулювання.

Адвокатська спільнота переважно позитивно ставиться до впровадження медіації. Медіація не замінює, а доповнює традиційні судові процедури, надає більше можливостей для досягнення бажаного результату. До того ж медіація за своєю природою проводиться за взаємною згодою сторін медіації з урахуванням принципів добровільності, конфіденційності, нейтральності, незалежності та неупередженості медіатора, самовизначення та рівності прав сторін медіації. Крім того, медіація пропонує гнучкий та менш формалізований підхід до врегулювання спору.

Чому ж адвокати пропонують вирішення конфлікту через медіацію?

По-перше, медіація дає змогу зберегти ділові відносини між її учасниками. У медіації немає переможених, а є сторони, які досягли компромісу. Від медіації виграють усі.

По-друге, медіація потребує менше часу та зусиль для вирішення трудового спору, аніж судові процеси. Досягнення взаємної згоди та вирішення спору в більш стислі строки дає можливість сторонам зосередитися на особистих справах замість позиційної боротьби.

До того ж медіація дає змогу зекономити значні кошти, які зазвичай витрачаються на тривалий судовий процес.

По-третє, контроль над процесом. Учасники медіації повністю контролюють цей процес та самостійно вирішують, які питання потрібно розглянути. Сторони мають можливість узгоджувати та розв'язувати спірні питання відповідно до їхніх потреб та інтересів.

Також треба звернути увагу на таку перевагу медіації, як конфіденційність. Конфіденційність медіації дає можливість учасникам вільно обговорювати спірні питання та знаходити компроміс без ризику розголошення інформації та завдання репутаційних збитків. Натомість судові процеси тісно пов'язані з публічністю, такими є вимоги закону. Величезна кількість процесуальних документів має публікуватися у відкритих джерелах на офіційних сайтах.

Отже, застосування медіації в адвокатській діяльності має певні переваги для врегулювання трудових спорів. Медіація має величезний потенціал та українське суспільство готове вирішувати конфлікти шляхом використання примирних процедур у позасудовому порядку.